

УДК 336.76:330

DOI:10.5281/zenodo.11924961

О.П. Близнюк, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

М.О. Іванюта, здоб. ступ. PhD (ДБТУ, Харків)

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ З ВИКОРИСТАННЯМ ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЙ

Сучасний світ характеризується активним розвитком та впровадженням в усі сфери соціально-економічного життя інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій, постійним зростанням питомої ваги користувачів мережі Інтернет та значним розповсюдженням процесів діджиталізації.

Ринок фінансових технологій розвивається у нерозривному зв'язку з процесами діджиталізації та потребує постійного удосконалення інноваційних технологій. Відбувається еволюція фінансових продуктів з постійною заміною неактуальних пропозицій інноваційними рішеннями, що характеризуються високим попитом серед усіх учасників фінансового ринку.

Майбутня траєкторія розвитку фінансово-кредитного сектора економіки, зокрема, фінансового ринку України має будуватися на основі активного використання всіма суб'єктами ринку та фінансовими інституціями сучасних цифрових технологій, враховуючи інституційні та сегментарні аспекти діджиталізації. Ринки капіталу включають фондовий ринок, ринок деривативних фінансових інструментів та грошовий ринок [1].

Стратегія розвитку фінансового ринку України визначає пріоритети реформування в розрізі п'яти стратегічних напрямів: фінансова стабільність, макроекономічний розвиток, фінансова інклюзія, розвиток фінансових ринків та інноваційний розвиток. Кожен напрямок має свої стратегічні цілі та індикатори виконання.

Розвиток фінансових ринків на основі використання діджитал-технологій спрямовано на удосконалення інфраструктури ринків капіталу, розрахункової та клірингової інфраструктури ринків капіталу та організованих товарних ринків, забезпечення їх модернізації, консолідації і розвитку біржової та депозитарної інфраструктури; забезпечення розвитку інституту посередників небанківського фінансового сектору, забезпечення розвитку інституту рейтингових агентств; створення ліквідних ринків фінансових інструментів та механізмів зниження ризиків здійснення фінансових операцій, впровадження нових та розвиток наявних фінансових інструментів;

запровадження інституту та розвиток ринку сек'юритизації активів; інтеграцію фінансового ринку України в світовий та європейський фінансовий простір, розширення міжнародної співпраці, гармонізацію законодавства України та ЄС [2].

Діджиталізація інвестиційних та бізнес-процесів сприяє розширенню інформаційного простору, створюючи нові інформаційні продукти, впливає на зниження інформаційних витрат. Це істотно прискорює і спрощує пошук інформації, взаємообмін нею, сприяє посиленню співпраці між учасниками ринків капіталу. Глобалізація економічних процесів є найбільш фундаментальною ознакою розвитку нового типу суспільства в епоху становлення процесів інформатизації та діджиталізації.

Розвиток та удосконалення фінансово-інвестиційної діяльності суб'єктів підприємництва завдяки діджиталізації фінансового ринку реалізується через механізми розвитку його відкритої архітектури та оверсайту; адаптацію положень вітчизняного законодавства з питань платіжних послуг до вимог актів ЄС; стимулювання розвитку нових цифрових інтернет-технологій для здійснення платежів та переказів коштів.

Пріоритетними напрямками удосконалення діяльності фінансового ринку України на сучасному етапі є забезпечення розвитку ринку FinTech, цифрових технологій, платформ регуляторів, комп'ютерного проектування, аналізу big data, blockchain, автоматизації, роботизації і використання штучного інтелекту. Вивчення можливості випуску цифрової валюти центрального банку; посилення кібербезпеки, стимулювання впровадження інноваційних технологій, запровадження інноваційних інструментів обміну даними між НБУ, іншими державними установами та учасниками фінансового ринку [3].

Фінансові технології (Fintech) застосовуються компаніями для оптимізації управління відповідними бізнес-процесами завдяки застосуванню спеціалізованого програмного забезпечення, додатків, процесів тощо. Серед сучасних прикладів необхідно виокремити цифрові банки, електронні гаманці, блокчейн-технології та ін. Fintech трансформує ландшафт фінансових послуг завдяки використанню інструментів бюджетування в глобальній мережі, оперативному моніторингу витрат, активному використанню автоматизованих чатів в процесі обслуговування клієнтів.

В цьому контексті держава, як регулятор, має враховувати, що для діджиталізації притаманні не тільки переваги, але й суттєві ризики. Ключовими принципами та стратегічними цілями створення фінтех-

екосистеми в Україні є розвиток кібербезпеки та діджитал-інструментарію, штучного інтелекту та біометрики, віртуальних активів та блокчейну, що підвищить ефективність функціонування фінансових інституцій завдяки діджиталізації індустрії.

Для сучасного фінансового та фондового ринків України характерними є інституційно-сегментарні дисбаланси, що впливають на процеси діджиталізації. Тенденції розвитку фінансово-кредитного сектору та ринку капіталів свідчать, що саме цифрові технології можуть стати потужним каталізатором для їх активної трансформації на інноваційній основі.

Варто підкреслити той факт, що лідером діджиталізації на рівні фінансових інституцій в Україні поки що є банки. Така ситуація є цілком природньою, зважаючи на місце банківських установ на вітчизняному фінансовому ринку з врахуванням тих інвестицій, які необхідно здійснити в розвиток цифрових технологій.

Створювана в Україні сучасна фінтех-екосистема має бути конкурентною та цілісною, інвестиційно привабливою та прибутковою; технологічно та юридично захищеною, відкритою і доступною; мати передові та виважені інструменти регулювання; забезпечувати синергію та надавати рівні можливості всім стейкхолдерам; бути потужною та інноваційною, безпечною та інтегрованою в глобальну екосистему [3].

Вплив новітніх технологій на сучасний фінансовий ринок сьогодні дуже складно переоцінити. Фінтех-індустрія бурхливо та невинно розвивається, проникає в усі сфери фінансової діяльності та демонструє клієнтам нові й зручні фінансові сервіси та інструменти.

Завдяки цьому сучасний споживач кардинально змінює своє ставлення до фінансових послуг. Він прагне дистанційності, легкості та безпеки в управлінні власними фінансами. У цій синергії народжується майбутнє фінансового сектору – і світового, і українського. І це майбутнє нерозривно пов'язане з фінтехом.

Інформаційні джерела

1. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки. Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

2. Стратегія розвитку фінансового сектору України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/strategiya-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini>

3. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy/fintech2025>

4. Майбутнє фінансового сектору в післявоєнній Україні. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/01/5/695722/>